

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 21

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/37) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve Listesi.....	4
• Kanun Teklifleri Yenileme Tezkeresi.....	13
• 2/37 Esas Numaralı Kanun Teklifinin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	14
- Gerekçesi.....	14
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	15
• Dışişleri Komisyonu Raporu	16
- Dışişleri Komisyonunun Benimsediği 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor.....	19
- Teklif Metni.....	23
- Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	23
• Protokol Metni	24
• Notalar	27

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-160649

16 Haziran 2023

Konu: Milletlerarası andlaşmaların
onaylanmasının uygun bulunması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27'nci Yasama Döneminde Anayasa'nın 90'ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere Başkanlığınıza sunulan ancak sonuçlandırılmayan ekli listede yer alan milletlerarası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Ek: Liste

LİSTE

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
1	2/4995	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması
2	2/5020	Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Esgüdümlü Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Anlaşma
3	2/4909	Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin Kurulmasına İlişkin Naheçvan Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol
4	2/5037	Türk Devletleri Teşkilatına Üye Ülkelerin Hükûmetleri Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması
5	2/4690	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin/Sürüş Ehliyetlerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimi Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Anlaşma
6	2/4335	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokol
7	2/4243	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Türkmenistan Hükûmeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptı
8	2/4856	Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Protokolün Eki Baltıklık Sübvansiyonları Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
9	2/5053	Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesi
10	2/4511	Spitsbergen İle İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşma
11	2/3540	Hükümetlerarası Kuru Limanlar Antlaşması
12	2/5040	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi (UGSGM) Arasında Türkiye'deki UGSGM Temsilciliğinin Statüsü Hakkında Antlaşma ve Notalar
13	2/4762	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karayip Devletleri Birliği (KADB) Arasında İşbirliği Çerçeve Antlaşması
14	2/2818	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptı
15	2/4649	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Antlaşması
16	2/4246	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Antlaşması ve Eki Protokol
17	2/4648	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Antlaşması ve Eki Protokol

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
18	2/3909	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
19	2/4647	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
20	2/4693	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması
21	2/4692	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması, Eki Protokol ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
22	2/4691	Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
23	2/4689	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokol
24	2/4704	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Notalar
25	2/2498	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
26	2/4705	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması
27	2/5028	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması
28	2/4097	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde imzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Notalar
29	2/4651	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması
30	2/4910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
31	2/4096	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
32	2/2225	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
33	2/3720	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
34	2/3719	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Palau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması
35	2/3718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
36	2/3954	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
37	2/3953	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşması
38	2/2033	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
39	2/4486	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
40	2/4928	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
41	2/4913	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
42	2/4512	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
43	2/4718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
44	2/3981	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İşbirliği Anlaşması
45	2/1458	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
46	2/2030	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
47	2/4293	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
48	2/4707	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burkina Faso Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
49	2/4740	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
50	2/4763	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezayir'de Uluslararası Bir Türk Okulu Açılmasına İlişkin Anlaşma
51	2/2034	İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü
52	2/1943	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşması
53	2/2277	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolü
54	2/4737	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İşbirliği Mutabakatı Zaptı
55	2/4739	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşma

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
56	2/4159	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşmada Yapılan Değişiklikler ve İlavelere İlişkin Protokol
57	2/4160	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolünde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokol
58	2/4764	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Konseyi Arasında Kolluk Eğitimi ve Öğretimi İşbirliği Mutabakat Zaptı
59	2/3742	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Psikotrop ve Uyuşturucu Maddelerin Uluslararası Kaçakçılığına Karşı Mücadelede İşbirliği Anlaşması ve Notalar
60	2/4966	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınırşası Organize Suçlarla Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşması
61	2/4738	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti Arasında Uygun Görülen Alanlarda Gerçekleştirilecek Projelerin Finansmanı Hakkında Anlaşma
62	2/4244	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
63	2/4245	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye-Arnavutluk Memorial Hastanesinin Geçiş Süresi Boyunca Ortak İşletilmesine İlişkin Protokol

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
64	2/4857	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Libya Devleti-Milli Birlik Hükümeti Arasında Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı
65	2/3057	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşma ve Notalar
66	2/1538	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Komorlar Birliği Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Protokolü
67	2/1584	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması
68	2/2705	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Notalar
69	2/3542	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması
70	2/3980	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişi Hakkında Anlaşma
71	2/4912	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşma
72	2/3241	30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Dönemi’nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/4995, 5020, 4909, 5037, 4690, 4335, 4243, 4856, 5053, 4511, 3540, 5040, 4762, 2818, 4649, 4246, 4648, 3909, 4647, 4693, 4692, 4691, 4689, 4704, 2498, 4705, 5028, 4097, 4651, 4910, 4096, 2225, 3720, 3719, 3718, 3954, 3953, 2033, 4486, 4928, 4913, 4512, 4718, 3981, 1458, 2030, 4293, 4707, 4740, 4763, 2034, 1943, 2277, 4737, 4739, 4159, 4160, 4764, 3742, 4966, 4738, 4244, 4245, 4857, 3057, 1538, 1584, 2705, 3542, 3980, 4912 ve 3241 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/37)	
ESAS	Dışışleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 941438 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokol”ün “Notalar”la birlikte onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

GENEL GEREKÇE

14 Ekim 1994 tarihinde imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının tadil edilmesine ilişkin “Protokol” 1 Eylül 2018 tarihinde Bışkek’te imzalanmıştır.

1994 tarihli Anlaşmanın 10 uncu maddesinde hava taşımacılığı kapasitesinin taraflarca tayin edilen havayolu işletmelerinin mutabakatı ile belirlenmesi ve tarafların sivil havacılık otoritelerince onaylanması öngörülmüştür. Mezkûr Protokol ile 1994 tarihli Anlaşmanın 10 uncu maddesi değiştirilerek hava taşımacılığı kapasitesini belirleme yetkisi tarafların sivil havacılık otoritelerine bırakılmaktadır.

1994 tarihli Anlaşmanın 13 üncü maddesinde ücret tarifelerinin, taraflarca tayin edilen havayolu işletmelerinin mutabakatının ardından tarafların sivil havacılık otoritelerince onaylanması öngörülmüştür. Bahse konu Protokol ile Anlaşmanın 13 üncü maddesi değiştirilerek ücret tarifelerinin belirlenmesi için taraflarca tayin edilen havayolu işletmelerinin mutabakatı ve ücret tarifelerinin sivil havacılık otoritelerince onaylanmasına ilişkin hükümler Anlaşma metninden çıkarılmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-60270

6 Ocak 2022

Konu: Protokol ve Notalar

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1 Eylül 2018 tarihinde Bişkek’te imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokol”ü Notalarla birlikte onaylanması uygun bulunmak üzere Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

22/06/2023

Esas No: 2/37

Karar No: 14

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/37 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 22/06/2023 tarihinde yaptığı 2’nci toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 16/06/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokol” ve Protokol’e ilişkin “Notalar”, 19/06/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/37 esas numaralı Kanun Teklifi, aynı tarihte, esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci yasama dönemi 22/06/2023 tarihli 2’nci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Türkiye ve Kırgızistan arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşması’nın ücret tarifelerinin belirlenmesinde taraflarca tayin edilen havayolu işletmelerinin mutabakatının aranması ve ücret tarifelerinin sivil havacılık otoritelerince onaylanması hakkındaki hükümlerinin yeniden düzenlenmesini, ayrıca Türkiye ve Kırgızistan arasındaki hava taşımacılığı kapasitesini belirleme yetkisinin tarafların sivil otoritelerine bırakılmasını amaçlayan Protokol’ün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Söz konusu Teklif 27’nci yasama döneminde 2/4097 esas numarasıyla Komisyonumuzda görüşülmüş, oybirliğiyle kabul edilerek rapora bağlanmış ancak kanunlaşamayarak hükümsüz kalmıştır. 28’inci yasama döneminde 2/37 esas numarasıyla yenilenecek tekrar görüşülmüş; İçtüzüğü’nün 77’nci maddesinin 1’inci fıkrası uyarınca 27’nci yasama dönemi 402 sıra sayılı raporun ve metnin benimsenmesi oybirliğiyle kabul edilmiştir.

4. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğü’nün 45’inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın Gaziantep Milletvekili Derya Bakkak ve Elazığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakkak</i>	<i>Bilal Bilici</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
Gaziantep	Adana	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Kürşad Zorlu</i>	<i>Semra Çağlar Gökalt</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>
Ankara	Bitlis	Elazığ
		(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Mehmet Güzelmansur
Hatay

Üye
Derya Ayaydın
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Seda Gören Bölük
İstanbul

Üye
Tuğba Işık Ercan
İstanbul

Üye
Namık Tan
İstanbul

Üye
İsmail Özdemir
Kayseri

Üye
Süreyya Öneş Derici
Muğla

Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

23/01/2023

Esas No: 2/4097

Karar No: 241

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4097 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanın Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 18/01/2023 tarihinde yaptığı 41’inci toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 06/01/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokol” ve Protokol’e ilişkin “Notalar”, 18/01/2022 tarihinde Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/4097 esas numaralı Kanun Teklifi, aynı tarihte, esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 18/01/2023 tarihli 41’inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Türkiye ve Kırgızistan arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşması’nın ücret tarifelerinin belirlenmesinde taraflarca tayin edilen havayolu işletmelerinin mutabakatının aranması ve ücret tarifelerinin sivil havacılık otoritelerince onaylanması hakkındaki hükümlerinin yeniden düzenlenmesini, ayrıca Türkiye ve Kırgızistan arasındaki hava taşımacılığı kapasitesini belirleme yetkisinin tarafların sivil otoritelerine bırakılmasını amaçlayan Protokol’ün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif’in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;¹

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim tarafından;

Protokol’ün, Kırgızistan ile 1994 yılında imzaladığımız Hava Hizmetleri Anlaşmasının bazı maddelerinin tadilini öngördüğü,

Kırgızistan’ın müşterek bir tarihi ve kültürü paylaştığımız dost ve kardeş bir ülke konumunda olduğu, ülkenin istikrarının ve Kırgız halkının refahının tarafımızca her zaman desteklendiği, geçen sene gerçekleştirilen yoğun temasların ilişkilerimizin güçlenmesine vesile olduğu,

1 milyar dolarlık ticaret hacmimize 2022 yılında ulaşıldığı, müteakip hedef olan 2 milyar dolar için çalışmaların sürdürüldüğü,

Kırgızistan ile Türk Devletleri Teşkilatı başta olmak üzere çeşitli bölgesel ve uluslararası kuruluşlar kapsamında çok taraflı iş birliğimizin memnuniyet verici düzeyde bulunduğu ve Türk Devletleri Teşkilatı’nın rolünün ve etkinliğinin artırılmasına yönelik birlikte çalışma irademizin tam olduğu,

Kırgızistan’ın bu yöndeki iradesini Semerkant’ta düzenlenen 9. Türk Devletleri Teşkilatı Zirvesi’nde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin gözlemci üyeliğine ve teşkilat faaliyetlerine katılımına destek vermesiyle gösterdiği,

Ülkemiz taşıyıcılarının hâlihazırda İstanbul ve Antalya’dan Kırgızistan’ın Bışkek ve Oş noktalarına haftalık 28 frekans tarifeli yolcu seferi icra ettiği, özellikle yaz aylarında artan yolcu trafiği nedeniyle bu sayıların arttığı, dolayısıyla, ülkemiz ve Kırgızistan arasında sivil havacılık alanında kayda değer bir potansiyel mevcut olduğu,

(1) Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=3093

Kırgızistan ile sivil havacılık alanındaki ahdi temelimizin 1994 tarihli Hava Hizmetleri Anlaşması'na dayandığı,

Sivil havacılık alanında önceki dönemlerde yapılan anlaşmaların korumacı temelde hareket etmekte olduğu ve bu anlaşmaların güncel rekabet ve piyasa koşullarını da göz ardı ettiği, bu kapsamda hava taşımacılığı kapasitesi ve ücret tarifelerinin, rekabet kurallarına aykırı olarak ilgili ülkelerin sivil havacılık otoritelerinin onayı ve bu otoriteler tarafından tayin edilmiş hava yolu şirketlerinin bu mutabakatına bağlı olduğu,

Başta Türk Hava Yolları olmak üzere taşıyıcılarımızın sivil havacılık alanında kaydettiği ilerlemelerin, söz konusu anlaşmaların bazı maddelerinin güncellenmesini gerekli kıldığı,

Protokol'ün Sayın Cumhurbaşkanımızın Türkiye-Kırgızistan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi'nin 4'üncü toplantısı vesilesiyle Bışkek ziyaretleri sırasında 1 Eylül 2018 tarihinde imzalandığı,

Protokol'ün, iki ülke arasında icra edilecek olan sefer sayısını, hava yolu şirketleri yerine sivil havacılık makamlarının değerlendirmesine bıraktığı, sefer sayıları bağlamında sivil havacılık makamlarını yetkilendirmesinin, genelde pazar payı düşük olan hava yolu şirketleri tarafından yapılan ticari itirazları engelleyeceği, bu sayede frekans artışına ilişkin taleplerimizde tek muhatabın sivil havacılık makamları olacağı,

Ücret tarifelerindeyse hava yolu şirketleri tarafından diğer tarafın sivil havacılık otoritesinden onay almaksızın belirlenmesine, imkân tanıdığı, taşıyıcılarımızın, bilet ve hizmet ücretlerini belirlerken karşı tarafın sivil havacılık makamlarının onayının alınması yönünde taleplerle karşılaşılabilirdi,

Protokol'de haksız rekabet ve hava yolu şirketlerinin pazar gücünü suiistimal edecek uygulamaları engelleyici hükümlerin de mevcut olduğu, bu hükümlerin gerekirse sivil havacılık makamlarının müdahalesini mümkün hâle getirdiği,

Protokol ile eski tip sivil havacılık anlaşmalarındaki korumacı yaklaşım yerine taşıyıcılarımızın güncel ihtiyaçlarını karşılayan, rekabetçi bir yaklaşımın benimsendiği,

Kırgızistan'ın Protokol'ün iç onay sürecini 24 Ağustos 2020'de tamamladığı,
ifade edilmiş;

Komisyon üyesi tarafından;

Serbest rekabet olsun diyerek bu hava yolu işletmelerinin mutabakatı ve sivil havacılık otoritelerinin onaylamasına ilişkin hükümlerin Protokol ile kaldırıldığının anlaşıldığı ancak yalnızca Türk Hava Yollarının gerekli seferleri düzenlediği, bu kapsamda Kırgızistan Havayollarının Türkiye'ye sefer düzenleyip düzenlemediği, bu ülkelerin şirketlerinin zaman zaman yüksek tarifeler belirleyebileceği, Protokol ile böyle bir imkânın Kırgızistan'a verilip verilmediği, serbest rekabetin farklı bir rekabet anlayışına dönüşüp dönüşmeyeceği,

hususlarında yöneltilen soru ve görüşlere cevaben Sivil Havacılık Genel Müdürü Vekili Kemal Yüksek tarafından;

Kırgızistan'ın Türkiye'ye hava seferlerinin bulunduğu, Protokol ile düzenlenen ilave maddelerin ülkemizin her ülkeyle gerçekleştirdiği anlaşmalar kapsamında klasik bir forma çevrilmesi bakımından eklendiği, bu maddelerle uygulamada keyfiliğin önüne geçilmesinin sağlanacağı,

Bu düzenlemelerle, otoritelerin eşitliğinin ve otoritelerin karar vericiliğinin sağlam temellere dayandırıldığı, ticari yönden de bir baskılamanın söz konusu olmayacağı, Protokol'ün temelinde farklı şirketlere farklı fiyatların uygulanabilmesinin engellenmesi hususunun yer aldığı, dolayısıyla bir tarafı baskılamak şeklinde bir sonucun ortaya çıkmayacağı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklif'in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Başkan <i>Akif Çağatay Kılıç</i> İstanbul	Başkanvekili <i>Ahmet Berat Çonkar</i> İstanbul	Kâtip <i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Asuman Erdoğan</i> Ankara (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ahmet Haluk Koç</i> Ankara	Üye <i>Aydın Adnan Sezgin</i> Aydın
Üye <i>Mustafa Canbey</i> Balıkesir	Üye <i>Ahmet Kamil Erozan</i> Bursa	Üye <i>Atilla Ödünç</i> Bursa (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Kamil Aydın</i> Erzurum	Üye <i>Derya Bakbak</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ahmet Hamdi Çamlı</i> İstanbul
Üye <i>Ahmet Ünal Çeviköz</i> İstanbul	Üye <i>Zafer Sırakaya</i> İstanbul	Üye <i>Hasan Turan</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Niyazi Güneş</i> Karabük (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İsmail Özdemir</i> Kayseri	Üye <i>Gülstan Kılıç Koçyiğit</i> Muş

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KIRGIZ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA 14 EKİM 1994 TARİHİNDE
İMZALANAN HAVA HİZMETLERİ
ANLAŞMASINI TADİL EDEN PROTOKOLÜN
NOTALARLA BİRLİKTE ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 1 Eylül 2018 tarihinde
Bişkek’te imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti
Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan
Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden
Protokol”ün “Notalar”la birlikte onaylanması
uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde
yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini
Cumhurbaşkanı yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KIRGIZ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA 14 EKİM 1994 TARİHİNDE
İMZALANAN HAVA HİZMETLERİ
ANLAŞMASINI TADİL EDEN PROTOKOLÜN
NOTALARLA BİRLİKTE ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**KIRGIZ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
14 EKİM 1994 TARİHİNDE İMZALANAN
HAVA HİZMETLERİ ANLAŞMASI'NI
TADİL EDEN
PROTOKOL**

Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Akit Taraflar" olarak anılacaklardır),

Hava hizmetleri alanındaki işbirliklerini daha da geliştirmek arzusuyla,

Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında 14 Ekim 1994 tarihinde Ankara'da imzalanan Hava Hizmetleri Anlaşması (bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır) hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla aşağıdaki şekilde mutabakata varmışlardır:

MADDE 1

Anlaşmanın 10. Maddesinin ("KAPASİTE HÜKMÜ") 4. Fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilecektir:

Mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesinde her bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketleri tarafından sağlanacak toplam kapasite ve hizmet frekansları, söz konusu hizmetlerin sunulmasına başlanmadan önce Akit Tarafların havacılık otoriteleri tarafından karşılıklı olarak belirlenecektir. Başlangıçta belirlenen kapasite ve hizmetlerin frekansı söz konusu otoriteler tarafından zaman içerisinde gözden geçirilebilecek ve yeniden düzenlenebilecektir.

MADDE 2

Anlaşmanın 13. Maddesi ("TARİFELERİN BELİRLENMESİ") aşağıdaki şekilde değiştirilecektir:

1. Her bir Akit Taraf kendi ülkesinde, kendi ülkesinden veya ülkesi üzerinden sunulacak uluslararası hava hizmetleri için uygulanacak ücret tarifelerinin, tayin edilen havayolu şirketleri tarafından, işletme maliyeti, makul bir kar oranı ve diğer havayolu şirketlerinin tarifeleri de dâhil olmak üzere ilgili tüm etkenlerin dikkate alınması suretiyle makul seviyelerde belirlenmesine izin verecektir. Akit Taraflarca müdahale aşağıdaki hallerle sınırlı olacaktır:

- a. makul olmayan ölçülerdeki ayrımcı ücret ve uygulamaları önlemek;
- b. pazardaki haksız rekabatin konumun kötüye kullanılmasından kaynaklanan çok

yüksek veya kısıtlayıcı ücretlerden tüketicileri korumak; ve

- c. bir Akit Tarafın havayolu şirketlerini diğer Akit tarafın doğrudan veya dolaylı devlet sübvansiyonundan veya desteğinden kaynaklanan düşük ücretlerden korumak.
2. İşbu Maddenin (1) fıkrası uyarınca belirlenen ücret tarifeleri ile ilgili olarak herhangi bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketlerinin diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerinden onay alması gerekmektedir.
 3. Akit Taraflar, tayin ettikleri havayolu şirketlerinin ücret tarifelerini tek başlarına veya diğer havayolu şirketleri ile birlikte belirlerken, diğer Akit Tarafça tayin edilmiş havayolu şirketi olan rakibini ciddi bir biçimde zayıflatacak veya onu hat dışı bırakabilecek bir biçimde pazar gücünü suiistimal etmesine izin vermeyecektir.
 4. Akit Taraflar, ücret tarifelerinin havayolu şirketleri tarafından belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen uygulamaların daha yakından incelenmesi gerekebilecek, haksız rekabet uygulamaları olarak değerlendirilebileceği hususunda mutabıktır:
 - a. belirlenen hatlarda talep edilen ücretlerin ve harçların ilgili hizmetlerin maliyetlerini karşılayamayacak düzeyde olması,
 - b. söz konusu uygulamaların diğer Akit Tarafça tayin edilmiş havayolu şirketi (şirketleri) üzerinde önemli ekonomik etkileri olması veya bu şirketi (şirketleri) önemli ölçüde zarara uğratması ve,
 - c. hattaki hakim konumun suiistimaline işaret eden davranışlar.
 5. Havacılık otoritelerinden herhangi birinin, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi tarafından önerilen veya uygulamada olan ücret tarifesinden memnun olmaması halinde, içlerinden herhangi birinin talebi üzerine, havacılık otoriteleri sorunu istişare yoluyla çözmeye çalışacaklardır. Akit Taraflardan herhangi birinin havacılık otoritesi hiçbir surette diğer Akit Tarafın havayolu şirketinin ücret tarifesinin yürürlüğe girmesini veya hâlihazırda yürürlükte bulunan ücret tarifesinin uygulanmasının sürdürülmesini önlemek amacıyla tek taraflı müdahalede bulunmayacaktır.
 6. Yukarıdaki hükümlere bakılmaksızın, bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketleri, talep edilmesi halinde, diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerine bu otoritelerin belirlediği şekil ve düzen çerçevesinde, ücret tarifelerinin oluşturulmasına dair bilgi verecektir.
 7. Akit Taraflardan hiçbir, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketlerine, kapasite, frekans veya trafğe ilişkin olarak, işbu Anlaşmanın amaçlarına ters düşecek nitelikte rüşvan hakkı zorunluluğu, uçuş kotası, itiraz hakkından feragat tazminatı veya sair şartlar uygulayamaz.

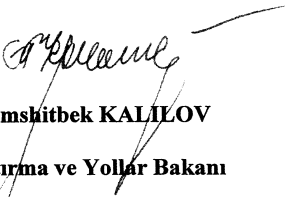
MADDE 3

İşbu Protokol Akit Tarafların işbu Protokolün yürürlüğe girmesi için gerekli olan iç prosedürleri yerine getirdiğini teyit eden en son tarihli yazılı bildiriminin diplomatik kanallar yoluyla tebliğ edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

Bişkek...te 01.09. 2018 tarihinde, her biri iki kopya olarak Kırgızca, Türkçe, Rusça ve İngilizce dillerinde imzalanmış olup bütün metinler birbirine eşdeğerdir.

Yorumlamaya ilişkin herhangi bir uyuşmazlığın söz konusu olması halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

KIRGIZ CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

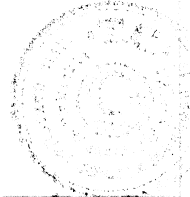
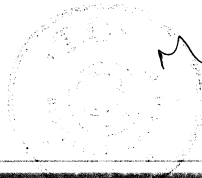
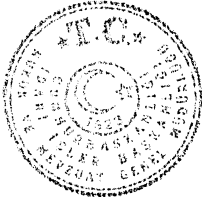

Zhamshitbek KALILOV

Ulaştırma ve Yollar Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Mehmet Cahit TURHAN

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı

2020/99326045/30850839 - ACELE

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği Kırgız Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına saygılarını sunar ve aşağıdaki hususları bildirmekten şeref duyar.

Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi IV. Toplantısı vesilesiyle 1 Eylül 2018 tarihinde Bişkek'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşması'nı Tadil Eden Protokol"ün iç onay sürecinin başlatılmasını teminen Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünce yapılan inceleme sonucunda aşağıda kayıtlı çeviri hataları ile farklı dilledeki metinler arasındaki uyumsuzlukların yer aldığı tespit edilmiştir.

-Tadil edilmesi öngörülen 14 Ekim 1994 tarihli Anlaşma'nın başlığı Anlaşma metninin Türkçe nüshasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgızistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşması", İngilizce nüshasında ise "Air Transport Agreement Between The Government of the Republic of Turkey and The Government of the Kyrgyz Republic" olarak yer almasına rağmen, Protokol'ün (sırasıyla Türkçe ve İngilizce metinlerinin) başlık ve dibace kısımlarında mezkûr Anlaşma'nın isminin "Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokol" ve "Protocol Amending Air Services Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Kyrgyz Republic, signed on October 14, 1994" olarak yazıldığı tespit edilmiş olup, Protokol'de tadil edilecek Anlaşma'nın tam ve doğru ismine yer verilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

-14 Ekim 1994 tarihli Anlaşma'da "Kapasite Hükümleri" ifadesiyle yer alan 10'uncu maddeden başlığına Protokol'ün 1'inci maddesinde "Kapasite Hükümü" olarak yer verildiği, benzer şekilde 14 Ekim 1994 tarihli Anlaşma'nın 13'üncü maddesinin başlığı "Ücret Tarifelerinin Belirlenmesi" olmasına rağmen, Protokol'ün 2'nci maddesinde söz konusu başlığın "Tarifelerin Belirlenmesi" olarak yazıldığı görülmüştür.

-Öte yandan, Protokol'ün İngilizce metninin 2.1.c. bendinde geçen "artificially", 2.4. fıkrasında kayıtlı "possible" ve 2.4.a' bendinde maruz "in the aggregate" ifadelerinin karşılıklarının Protokol'ün Türkçe nüshasında yer almadığı tespit edilmiş olup, bu doğrultuda, gerekli düzeltmelerin yapılmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Kırgız Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı
Cc. Kırgız Cumhuriyeti Ulaştırma ve Yollar Bakanlığı
Kırgız Cumhuriyeti Ulaştırma ve Yollar Bakanlığına bağlı Sivil Havaçılık Otoritesi
BİŞKEK

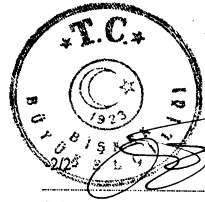
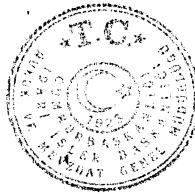
Yukarıda kayıtlı değişikliklerin Protokol'ün İngilizce ve Türkçe metnine işlenmiş halleri ekte sunulmakta olup, anılan eksikliklerin Rusça ve Kırgızca nüshalarda da mevcut olması halinde yukarıda maruz değişikliklerin Rusça ve Kırgızca metinlere de işlenmesinin, ayrıca olabilecek diğer çeviri hataları ve farklı dildeki metinler arasındaki uyumsuzlukların ihtiyat kaydıyla kontrol edilmesinin yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

Mezkûr Protokol'ün imzalanmış olması hasebiyle yukarıda kayıtlı çeviri hataları ve farklı dildeki metinler arasındaki uyumsuzlukların Nota teatîsi yöntemiyle yapılması mümkün olup, Büyükelçilik bu çerçevede, işbu Notanın alındığına ve yukarıda maruz düzeltmelerin ("correction") kabul edildiğine dair saygıdeğer Bakanlığın cevabi Notasını beklediğini bildirmekten şeref duyar.

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği bu vesile ile Kırgız Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı'na en derin saygılarını yineler.

Ek: Tk.

**Kırgız Cumhuriyeti
Dışışleri Bakanlığı**

Sayı: 11-011/2495

Kırgız Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı Türkiye Cumhuriyeti Bışek Büyükelçiliđine saygılarını sunar ve Büyükelçiliđin 9 Ocak 2020 tarih ve 2020/99326045/30850839 sayılı Notasına cevap olarak, 1 Eylül 2018’de imzalanan Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşması’nı Tadil Eden Protokol metnine ilişkin aşağıdakileri iletmekten onur duyar.

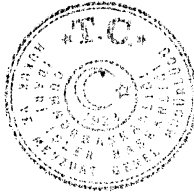
Bakanlık, 23 Mayıs 1969 tarihli Viyana Anlaşmalar Hukuku Sözleşmesinin 73. Maddesi 1. Bölümünün 6. Fıkrasına atıfla, Türk tarafının aşağıdaki önerilerini kabul ettiğini doğrular:

- 14 Ekim 1994 tarihli anlaşmanın ismi Türkçe metinde: “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşması” ve İngilizce metinde: “Air Transport Agreement Between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Kyrgyz Republic” olarak belirtilmiştir. Ama Protokolün Türkçe isminde ve giriş kısmında anlaşma ismi aşağıdaki şekilde belirtilmiştir: “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması’nı Tadil Eden Protokol”, İngilizce metinde: “Protocol Amending Air Services Agreement Between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Kyrgyz Republic, signed on October 14. 1994”. Bundan dolayı, protokolde anlaşmanın doğru ve tam isminin yazılması amaca uygun olarak sayılmaktadır;
- 14 Ekim. 1994 tarihli anlaşmanın 10. Maddesinin başlığı “Kapasite Hükümleri”, Protokolün 1. Maddesinde ise: “Kapasite Hükümü”, bununla birlikte 14 Ekim 1994 tarihli anlaşmanın 13. Maddesinin başlığı “Ücret Tarifelerinin Belirlenmesi”, Protokolün 2. Maddesinde: “Tarifelerinin Belirlenmesi” olarak yazılmıştır;
- diğer yandan, Protokolün İngilizce metninde 2.1.e fıkrasındaki “artificially”, 2.4 fıkrasındaki “possible”, 2.4.a fıkrasındaki “in the aggregate” kelimeleri Protokolün Türkçe metninde yer almamıştır. Bundan dolayı ilgili değişikliklerin yapılması amaca uygun sayılmaktadır.

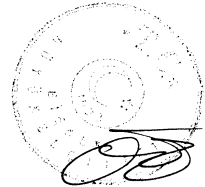
Yukarıda maruz bilgiler kapsamında Kırgız tarafı, Protokolün metinlerine yukarıda belirtilen değişikliklerin yapılmasının kabul edilebilir olduğunu doğrular.

Bakanlık bu vesile ile Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığına en derin saygılarını yineler.

**Türkiye Cumhuriyeti
Bışek Büyükelçiliği**

Bışek, 23 Temmuz 2021

TBMM Basımevi - 2023

